

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

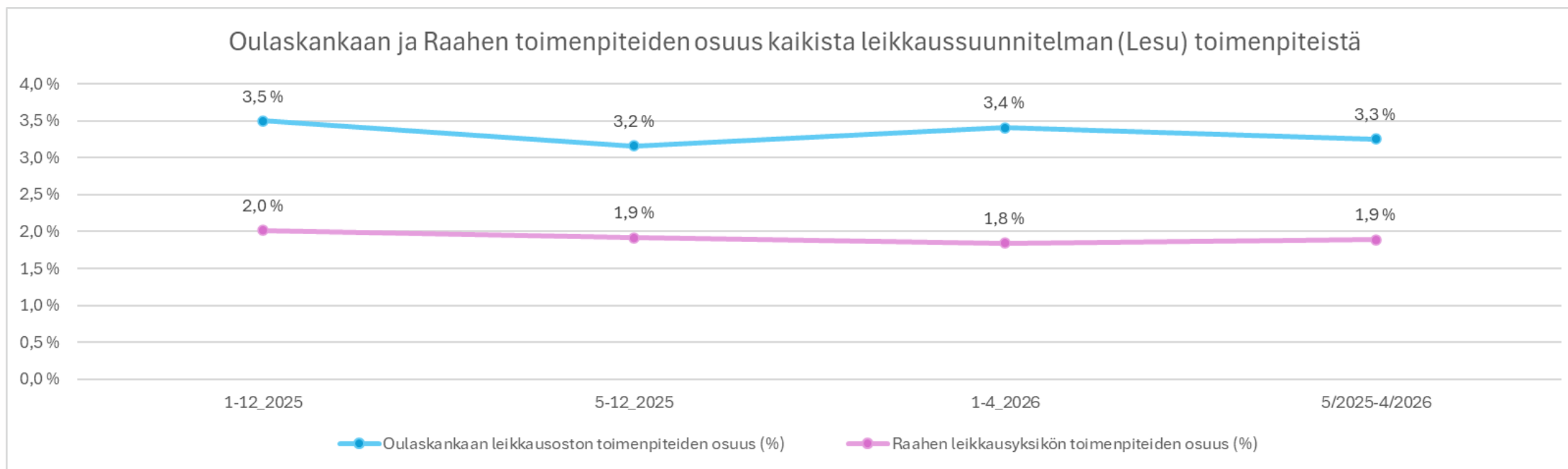
Oulaskankaan ja Raahen leikkaustoiminta

Toimialuejohtaja Juha Paloneva

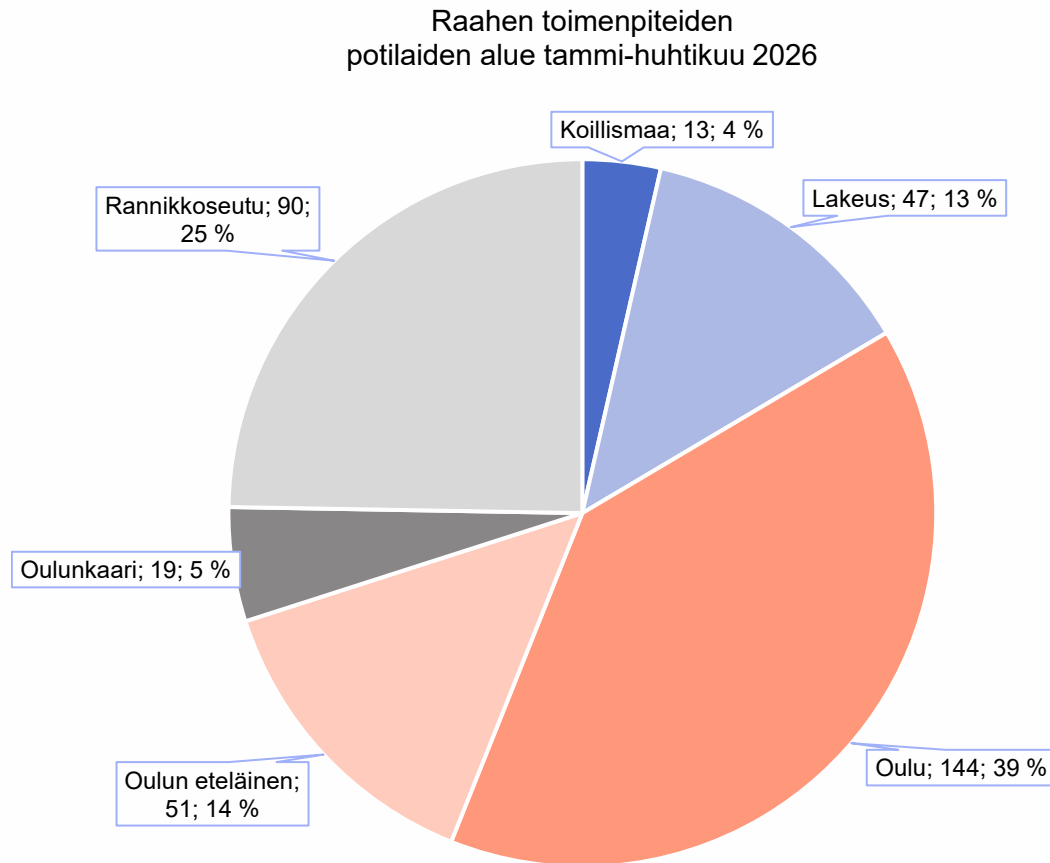
27.8.2026

Pohteella 55 000 leikkausta/vuosi

- Oulaskankaan sairaalassa 3% ja Raahessa 2% kaikista Pohteen leikkauksista
- OYS vastaa 95 % leikkaustoiminnasta

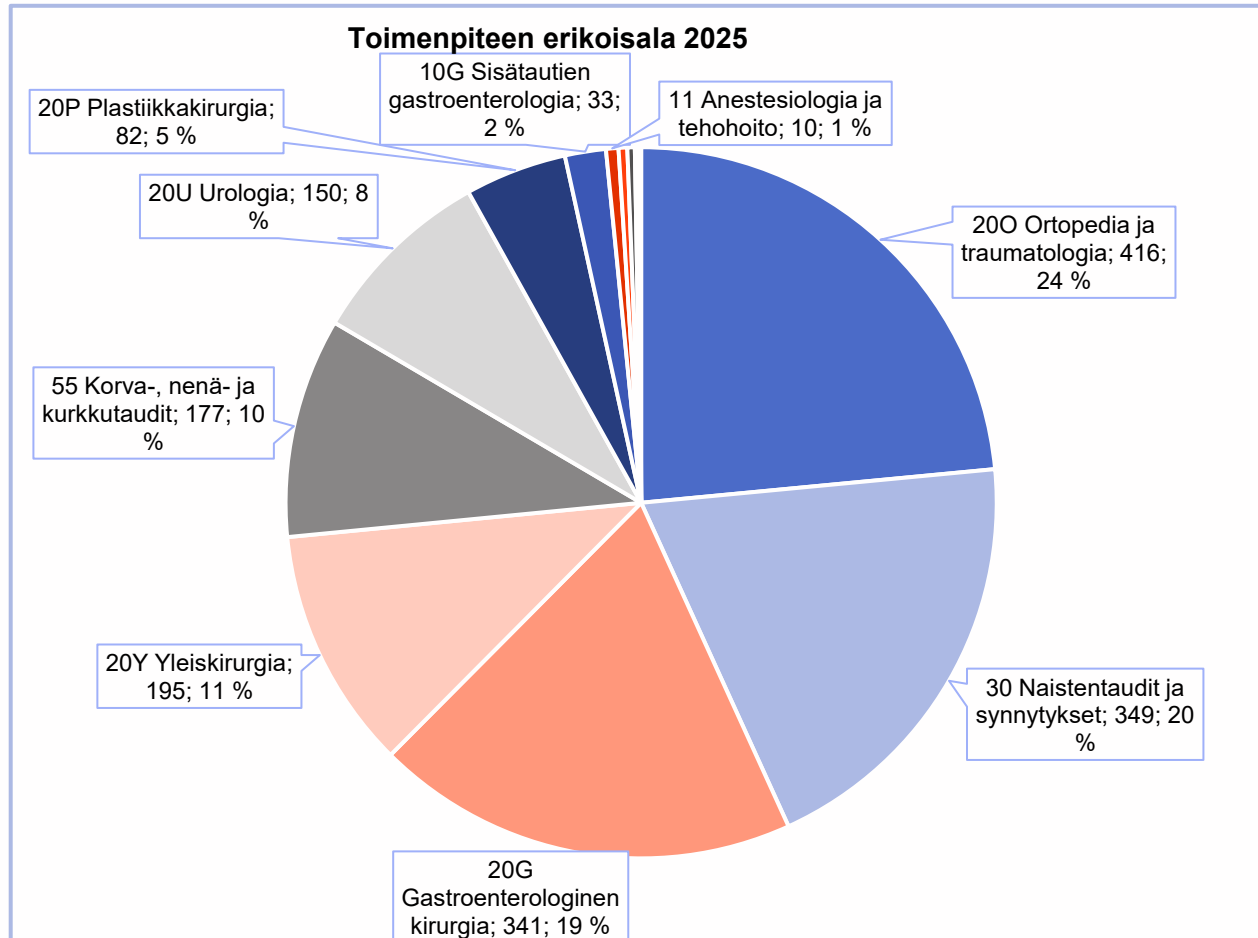

Raahessa tehtyjen toimenpiteiden asiakkaiden kotikunnat ja alueen tammi-huhtikuu

Raahen toimenpiteiden potilaiden kotikunta tammi-huhtikuu			
	1-4_2026	1-4_2025	Kotikunnan osuus %
Koillismaa	13	13	3,6 %
Kuusamo	10	11	2,7 %
Taivalkoski	3	2	0,8 %
Lakeus	47	45	12,9 %
Hailuoto	0	0	0,0 %
Kempele	21	23	5,8 %
Liminka	9	5	2,5 %
Lumijoki	1	5	0,3 %
Muhos	8	7	2,2 %
Tyrnävä	8	5	2,2 %
Oulu	144	126	39,6 %
Oulu	144	126	39,6 %
Oulun eteläinen	51	68	14,0 %
Alavieska	1	3	0,3 %
Haapajärvi	6	9	1,6 %
Haapavesi	0	0	0,0 %
Kärsämäki	5	5	1,4 %
Nivala	3	6	0,8 %
Oulainen	7	12	1,9 %
Pyhäjärvi	4	7	1,1 %
Pyhäntä	5	4	1,4 %
Reisjärvi	1	3	0,3 %
Sievi	2	5	0,5 %
Siikalatva	0	2	0,0 %
Ylivieska	17	12	4,7 %
Oulunkaari	19	12	5,2 %
Ii	7	8	1,9 %
Pudasjärvi	7	2	1,9 %
Utajärvi	2	2	0,5 %
Vaala	3	0	0,8 %
Rannikkoseutu	90	104	24,7 %
Kalajoki	11	18	3,0 %
Merijärvi	1	1	0,3 %
Pyhäjoki	6	14	1,6 %
Raahen	66	55	18,1 %
Siikajoki	6	16	1,6 %
Kaikki yhteensä	364	368	100,0 %
Pohteen ulkopuoliset	9	8	2,5 %

Toimenpiteiden erikoisala ja yleisimmät toimenpiteet

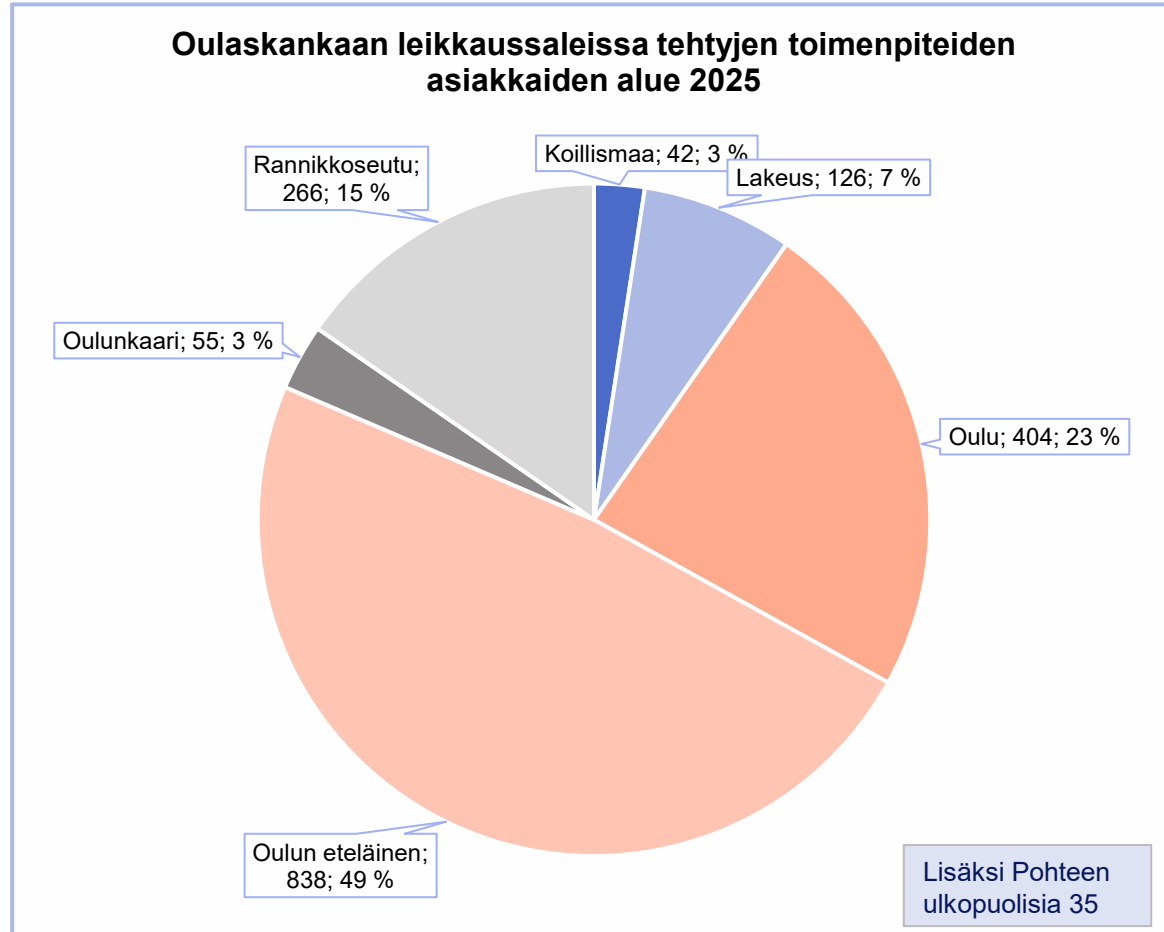

Yleisimmät toimenpiteet 2025

Keskihermon vapautus (ACC)
Nivustyräleikkaukset (JAB)
Isovarmaan tyvinivelen luudutus (NHG)
Kohdunlaskeuma ja -korjaus leikkaukset (LEF)
Paksusuolen ja mahalaukun tähystykset (UJF,UJD)
Peräpukamatoimenpiteet (JHB)

Huom! Tekonivelleikkaukset keskitettiin OYSiin alkuvuodesta 2025. Tästä johtuen 2025 tilastoissa on vielä jonkin verran tekoniveltoimenpiteitä.

Oulaskankaan leikkaussaleissa tehtyjen toimenpiteiden asiakkaiden kotikunnat

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen asiakkaat		
	Toimenpiteet 2025	Toimenpiteet 2024
Koillismaa	42	118
Kuusamo	26	89
Taivalkoski	16	29
Lakeus	126	209
Hailuoto	3	3
Kempele	44	84
Liminka	25	36
Lumijoki	5	16
Muhos	29	43
Tyrnävä	20	27
Oulu	404	695
Oulu	405	695
Oulun eteläinen	838	1564
Alavieska	35	38
Haapajärvi	93	189
Haapavesi	85	202
Kärsämäki	28	52
Nivala	126	248
Oulainen	109	187
Pyhäjärvi	58	133
Pyhäntä	13	26
Reisjärvi	38	50
Sievi	55	93
Siikalatva	8	18
Ylivieska	196	328
Oulunkaari	55	111
Ii	22	36
Pudasjärvi	21	35
Utajärvi	8	17
Vaala	4	23
Rannikkoseutu	266	548
Kalajoki	113	163
Merijärvi	20	29
Pyhäjoki	17	57
Raahe	94	245
Siikajoki	23	54
Kaikki yhteensä	1739	3245

Tilat ja henkilökunta

- 5 leikkaussalia OAS01, OAS02, OAS03, OAS04, OAS05
- 2025 henkilöstö resurssi 17 salipäivään/vk (=leikkaussalihenkilökunta)
  - Kirurgit 5 (3 orto + 2 gastroenterolog.kir) (täyttöaste 1,8)
  - muut urologeja, knk-lääkäreitä, gynekologeja OYS:sta erikseen sovitusta
  - Anestesiologia 3 (täyttöaste 0% -> ostopalvelu)
  - Hoitotyö 1 oh + 1 aoh + 26 sh

**YHT Oulaskangas. 1,8 lääkäriä (lopun kulkevat OYS:sta ja ostopalveluna
32 hoitajaa**

Lääkäarityöpanosta on myös ostettu Oulaskankaalle.

Lisäksi OYSista kulkeville lääkäreille maksetaan lisäkorvausta (kilometrikorvaukset+matkat työaikana+kertakorvaus 250€/pv max 4 pv/kk lääkäriä kohti). Laskennallisesti henkilöstökustannus OYSista kulkevalle lääkärille on 187€/h. OYSin erikoislääkärin tuntipalkka on 69€/h.

Jos lääkärillä on yllättävä poissaolo, henkilöstöllä ei ole korvaavaa työtä.

OYS ja OAS toiminnan kustannusvertailussa huomioitavaa

- OYSin kustannuksissa on mukana YO-sairaalan velvoitteet (esimerkiksi päivystys) ja YO-sairaalan infra, joita OAS kustannuksissa ei ole.
  - Ne ovat muuttumattomia kustannuksia, jotka pysyvät, vaikka leikkaus tehtäisiin OYSin sijasta Oulaskankaalla.
  - Emme voi säästää siirtämällä leikkauksia Oulaskankaalle.
- Samalla toimenpidekoodilla OYS ja OAS leikataan vaativuudelta erilaisia potilaita
- Oulaskankaan leikkaussaleissa tehdään toimenpiteitä, joita OYSissa ei tehdä leikkaussaleissa vaan poliklinikoilla
  - Syynä ensisijaisesti erilaiset tilaratkaisut
- Oulusta Oulaskankaalle kulkevien kirurgien kustannukset toteutuvat OYSin vastuuyksiköihin eivätkä näy Oulaskankaan kustannuksissa. Yhden lääkärin **ylimääräiset** kulut kulkemisesta OYS:sta Oulaskankaalle ovat vuositasolla 110 000€ (vastaa yhden erikoislääkärin vuosipalkkaa).

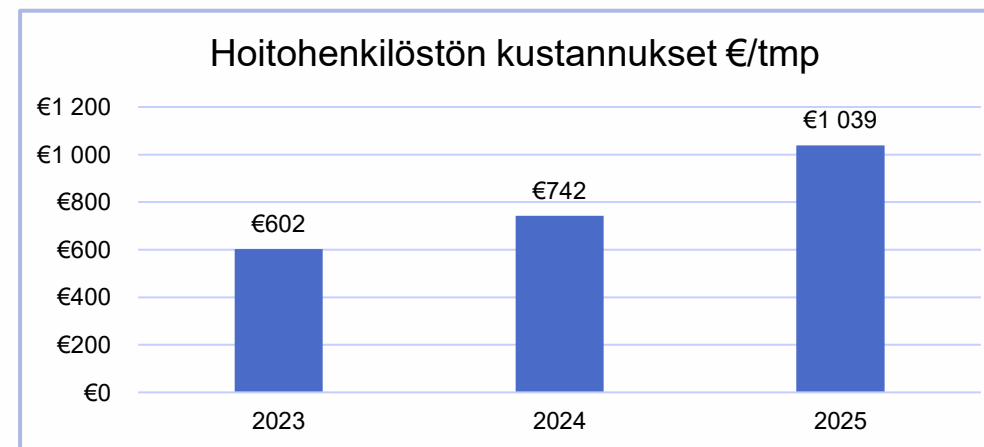
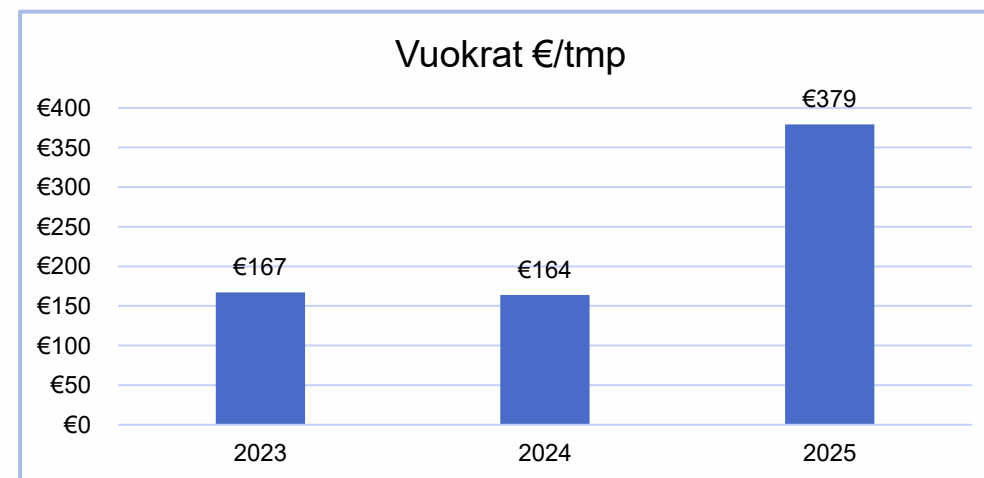
Oulaskankaan kustannukset

Oulaskankaan leikkaustoiminnan kokonaiskustannukset * 2025	
Toimintatuotot	+ 353 653,74 €
Henkilöstökulut *	- 2 315 023,54 €
Vuokrat	- 697 336,18 €
Muut (ulkoiset ja sisäiset)	- 1 997 602,07 €
Poistot ja arvonalentumiset	- 150 388,01 €
Vyörytysmenot- ja tulot	- 70 981,76 €
Kaikki yhteensä	- 4 877 677,82 €

*Ei sisällä OYSista Oulaskankaalle kulkevien lääkäreiden kustannuksia

*n 2,5 hoitajaa tekee myös muuta kuin leikkausstyötä

- Toimenpidemäärän lasku vaikuttaa Oulaskankaan leikkaustoiminnassa yhtä toimenpidettä kohti vyörytettäviä kustannuksia kasvattavasti, esimerkiksi vuokrista johtuen.
- Vaikka leikkaussalihenkilöstön määrä on laskenut raskaan leikkaustoiminnan päättymisen jälkeen, henkilöstökustannus toimenpidettä kohti on kasvanut. Kustannukseen vaikuttaa erityisesti salien käytön tehokkuus sekä toimenpiteisiin käytetty aika. Vuosien välisessä vertailussa kannattaa huomioida myös se, että päiväkirurgisten toimenpiteiden kesto on usein lyhyempi kuin anestesiassa tehtävien raskaiden toimenpiteiden.

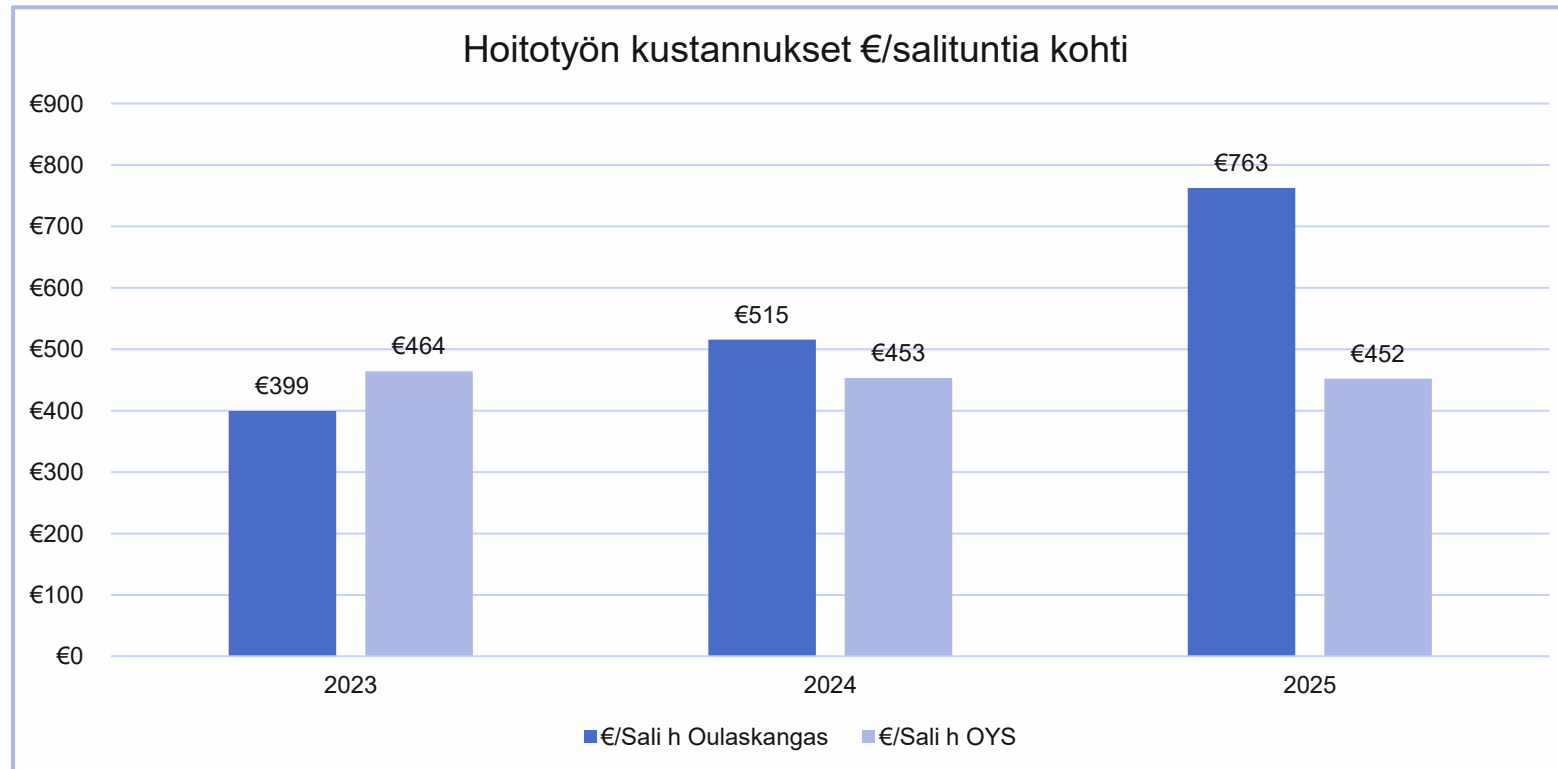
Raahe leikkaustoiminnan sisäiset toimintakulut 5/2025 – 4/2026

Vuosi 2025 toukokuu-joulukuu				
TOIMINTAKATE				toteuma
95010 SIS Asiantuntijapalvelumenot	Menot, kulu	NULL		-2 899
95011 SIS Yleishallinnon palvelumeno	Menot, kulu	NULL		-573
95012 SIS Taloushallinnon palvelume	Menot, kulu	NULL		237
95130 SIS Laboratorio- ja patologia	Menot, kulu	NULL		-7 867
95131 SIS Kuvantamispalvelut	Menot, kulu	NULL		0
95135 SIS Muut hoito- ja tutkimuspal	Menot, kulu	NULL		-4 275
95210 SIS Puhtaanapitopalvelumenot	Menot, kulu	NULL		-35 536
95212 SIS Lääkintätekniikan palvelut	Menot, kulu	NULL		-1 239
95213 SIS Muut huoltopalvelumenot	Menot, kulu	NULL		-870
95310 SIS Vuokramenot	Menot, kulu	NULL		-49 188
99011 TA SIS Yleishallinnon palvelum	Menot, kulu	NULL		-2 287
99132 TA SIS Hoitajapalvelumenot	Menot, kulu	NULL		-221 856
		yhteensä		-326 354
Vuosi 2026 tammikuu-huhtikuu				
95010 SIS Asiantuntijapalvelumenot	Menot, kulu	Yli 100%		-2 732
95011 SIS Yleishallinnon palvelumeno	Menot, kulu	NULL		0
95012 SIS Taloushallinnon palvelume	Menot, kulu	Alle 100%		-302
95013 SIS Henkilöstöhall.palvelut	Menot, kulu	NULL		0
95130 SIS Laboratorio- ja patologia	Menot, kulu	NULL		-880
95210 SIS Puhtaanapitopalvelumenot	Menot, kulu	NULL		-17 768
95212 SIS Lääkintätekniikan palvelut	Menot, kulu	Yli 100%		-1 548
95213 SIS Muut huoltopalvelumenot	Menot, kulu	Alle 100%		-79
95310 SIS Vuokramenot	Menot, kulu	NULL		-67 243
99011 TA SIS Yleishallinnon palvelum	Menot, kulu	NULL		0
99132 TA SIS Hoitajapalvelumenot	Menot, kulu	NULL		-123 116
		yhteensä		-213 668
		kaikki yht		-540 022

Kustannusvertailua, tavalliset toimenpiteet

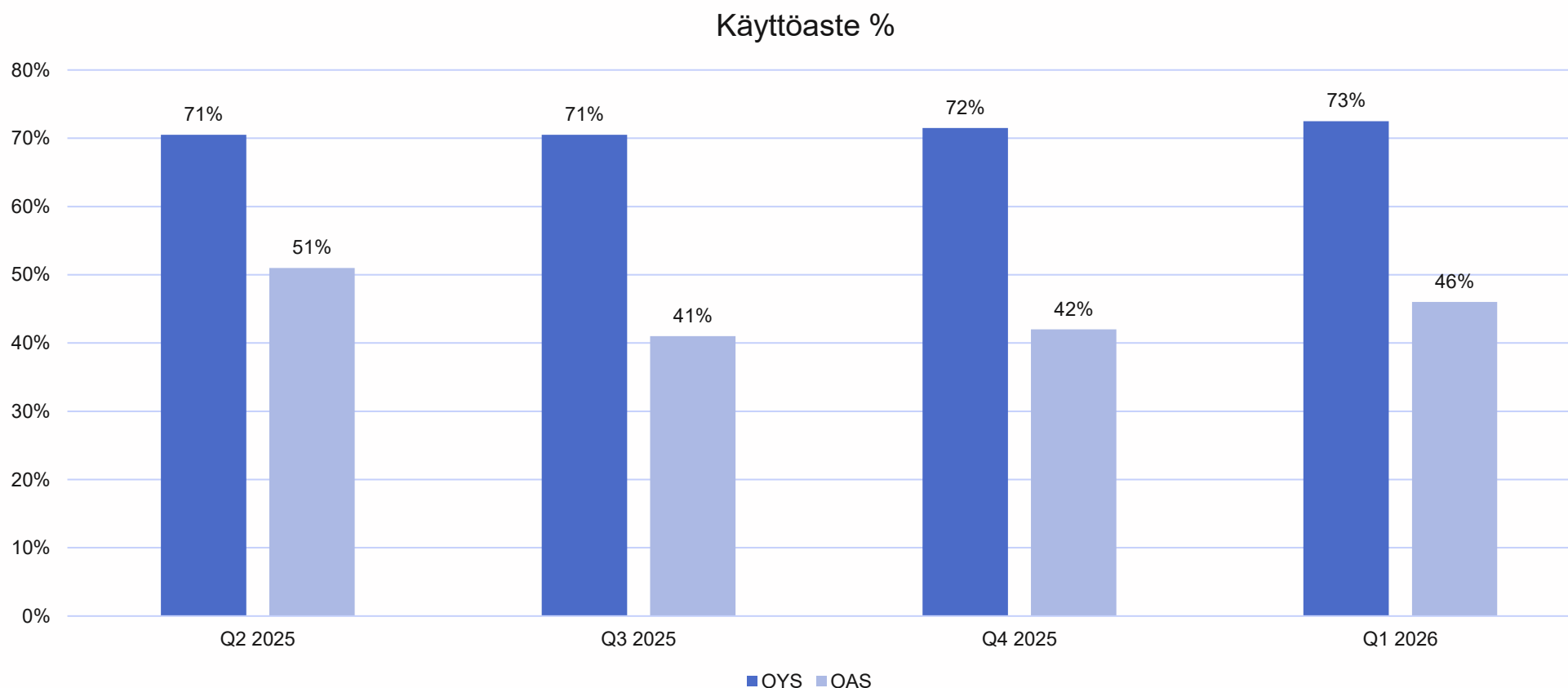
- **ACC51 Keskihermon vapautus on OAS yleisin leikkaus**
  - OAS nämä tehdään leikkaussalissa ja OYSissä toimenpidepoliklinikalla
  - OAS kustannus 1300–1470 €/leikkaus
  - OYS 772 €/tmp
- **Nivustyräleikkaus JAB30**
  - Leikkaussalissa sekä OYS että OAS.
  - OYS ja OAS kustannus 2700–3000 €/leikkaus
- Tuotantotavalla ja tuottavuudella on suuri vaikutus yksikkökustannuksiin
  - Tehdäänkö leikkaussalissa vai toimenpidepoliklinikalla (resurssi/henkilöstötarve suurempi leikkaussalissa)?
  - Toteutuu OYSissä 5-6 tyräleikkausta ja OAS 4 leikkausta/päivä leikkaussalia kohti
  - OYS kasvava tuottavuus pienentää yksikkökustannuksia
  - OAS lääkärikustannukset eivät ole mukana laskelmassa

Oulaskankaan ja OYSin kustannusten vertailu

- Oulaskankaan leikkaustoiminnan hoitotyön kustannus yhtä salituntia kohti on kasvanut merkittävästi
- 2024-25 +48%
- 2023-25 +91%

Leikkaussalien käyttöaste %

Keskimääräinen salipäivä OYS ja OAS

	OYS 8.00-8.30
virka-aika alkaa	
Aika ennen kuin aamun ensimmäinen potilas tuodaan saliin	4-7 min
Leikkaus 1	84-120 min
vaihtoaika leikkausten välissä	23-28 min
Leikkaus 2	84-120 min
vaihtoaika leikkausten välissä	23-28 min
Leikkaus 3	84-120 min
päivän viimeisen potilaan salista poistumisen ja virka-ajan päättymisen välinen käyttämätön saliaika	66 min-87 min
virka-aika päättyy	15.30

	OAS 8.00-9.00
virka-aika alkaa	
Aika ennen kuin aamun ensimmäinen potilas tuodaan saliin	16-28 min
Leikkaus 1	78-84 min
vaihtoaika leikkausten välissä	32-47 min
Leikkaus 2	78-84 min
päivän viimeisen potilaan salista poistumisen ja virka-ajan päättymisen välinen käyttämätön saliaika	91 min-116min
virka-aika päättyy	15.30

- **OYSissa** tehdään leikkaussaleissa keskimäärin **2,8-3,7** toimenpidettä arkipäivisin virka-aikana yhtä avoimena ollutta salia kohti
  - Yhden toimenpiteen keskimääräinen kesto on 1,4-2 tuntia
  - Luvuissa ei ole mukana erityispitkiä leikkauksia tai robottileikkauksia
- **Oulaskankaalla** tehdään leikkaussaleissa keskimäärin **1,5-2,6** toimenpidettä arkipäivisin virka-aikana yhtä avoimena ollutta salia kohti
  - Yhden toimenpiteen keskimääräinen kesto on 1,3-1,4 tuntia

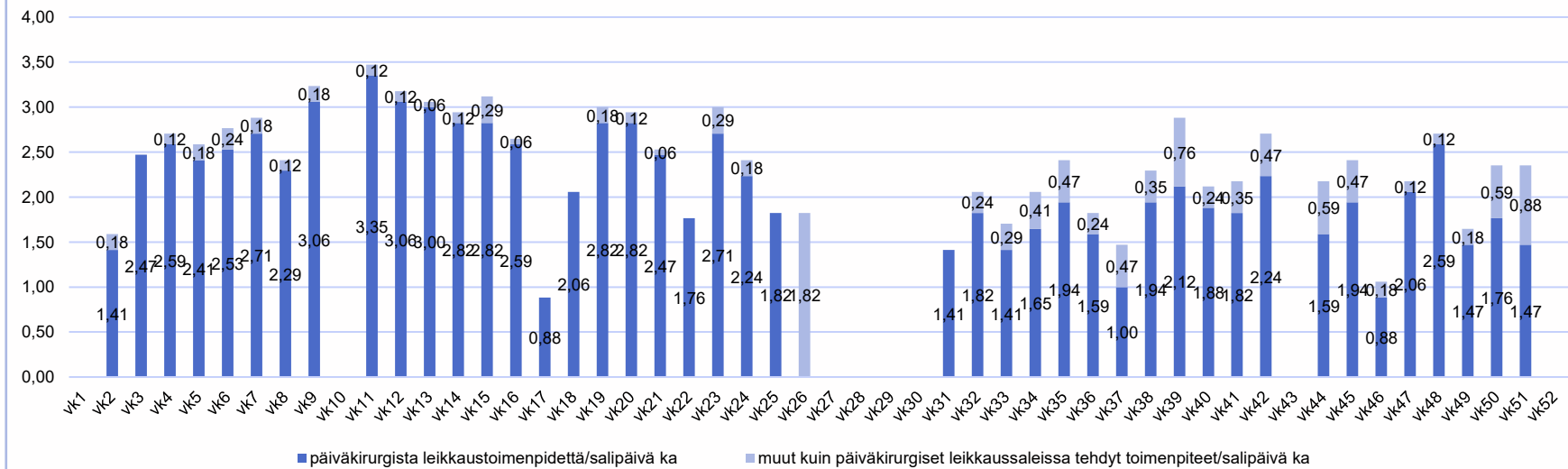
* OYS luvuissa ei ole mukana erityispitkiä leikkauksia tai robotti leikkauksia

Saliryhmien käyttöasteet sekä leikkaustoimenpiteiden määrä salipäivää kohti Oulaskankaalla 2025

2025

2026

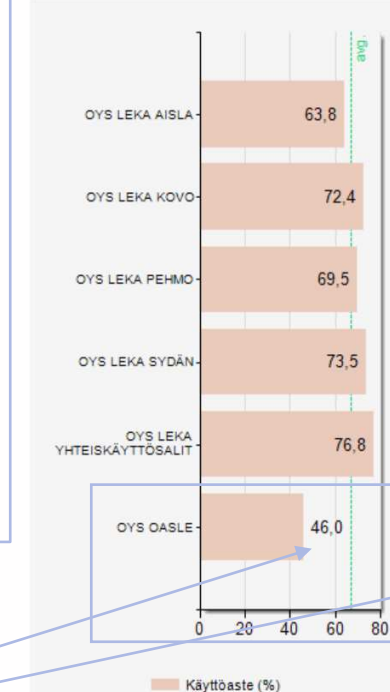
Toimenpidettä salipäivää kohti Oulaskankaalla 2025

BM Services

Laskennat 1:

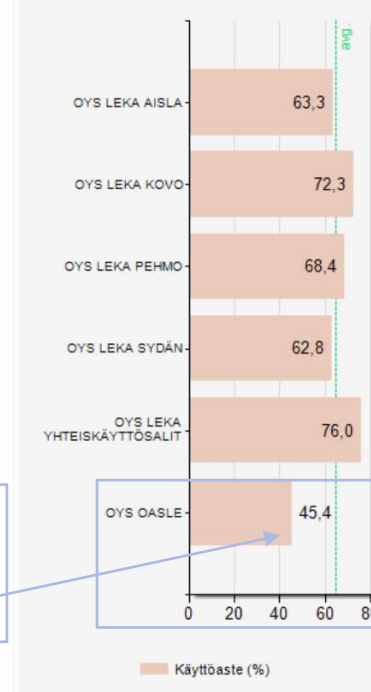
Käyttöaste

BM Services

Laskennat 1:

Käyttöaste

- Keskimäärin tehty alle 2 päiväkirurgista leikkaustoimenpidettä yhtä salipäivää kohti
- Leikkaussali henkilöstö varattu 17 salipäivään viikossa 2025
- Oulaskankaan leikkaussalien käyttöaste on jäänyt selkeästi OYSin leikkaussaliryhmien alapuolelle sekä yliopistosairaaloiden leikkaussalien keskiarvon (vihreä katkoviiva) alapuolelle.

Optimaalinen käyttöaste 70-80%

Vaativatko kaikki toimenpiteet leikkaussalia?

Leikkauksen päätoimenpide	lkm	Osuus %	Vaatiiko tmp leikkaussalin?
ACC51 Keskihermon vapautus	159	9,00 %	Ei, tehdään OYS ja RAS toimenpidehuoneessa
JAB30 Nivustyrän korjaus keinoaineella	140	7,90 %	
NHG80 Isovarpaan tyvinivelen luudutus	113	6,40 %	
LEF00 Emättimen etuseinän muovaus	56	3,20 %	Ei edellytä leikkaussalia
NGB20 PolviTEP ilman lumpio-osaa,liukuproteesi	49	2,80 %	Toiminta on keskitetty OYSiin
LEF03 Emättimen takaseinän muovaus	48	2,70 %	Ei edellytä leikkaussalia
LEF13 Lask kohdun poisto ja/tai emätt./välilih. muovaus	47	2,70 %	
NBL00 Olkanivelen kiertäjäkalvosinompelu/kiinn	44	2,50 %	
QBE10 Vart iho/subcutis muutoksen poisto	41	2,30 %	Ei yleensä edellytä leikkaussalia
UIF32 Paksusuolen tähytys, kolonoskopia	40	2,30 %	Ei yleensä edellytä leikkaussalia
NBG00 Olkalisäkesolisluunivelen muovaus	39	2,20 %	
KGH10 Esinahan ahtauden korjausleikkaus	38	2,10 %	
JHB96 Muu peräpukamatoimenpide	37	2,10 %	Vain osa edellyttää leikkaussalia
EMB10 Nielurisojen kokopoisto	36	2,00 %	
EMB15 Osittainen nielurisanpoisto	35	2,00 %	
LAF11 Molempien tuubien+ovarioiden poisto LAP	35	2,00 %	
LEG12 Nauhaleikkaus iholta emätin puolelle (TOT)	34	1,90 %	Alle puolet edellyttää leikkaussalia
NGD05 Polven nivelkierukan osan poisto ASKO	33	1,90 %	Vähähyötyinen hoito
QAE10 Pään tai kaulan ihon tai ihonal. muutoksen poisto	29	1,60 %	Vain osa edellyttää leikkaussalia
JAF30 Napatyrän korjaus keinoaineella	28	1,60 %	
UJD10 Esofago-, gastro- ja duodenoskopia	27	1,50 %	Ei yleensä edellytä leikkaussalia
DCA20 Tympanostomia/putki	26	1,50 %	
JHB00 Peräpukamien poisto	26	1,50 %	
HAD30 Rintojen pienennys/nännien kielekesiirto	19	1,10 %	
KED22 Eturauhasen höyläys virtsaputken kautta	19	1,10 %	
KFD46 Siemenjohtimien katkaisu/poisto	19	1,10 %	Ei edellytä leikkaussalia
QBE99 Muu vartalon ihomuutospoisto/korjaus	19	1,10 %	
NBG15 Olkalisäkkeen avarrus tähytyksessä	17	1,00 %	Vähähyötyinen hoito
LCB25 Kohdun muutoksen poisto kohduntähytykse	16	0,90 %	Alle puolet edellyttää leikkaussalia
NBF25 Olkanivelen puhdistus dEbridement,ASKO	16	0,90 %	Vähähyötyinen hoito
KFD30 Siemenkohjun leikkaus	15	0,80 %	
LAF01 Toisen tuban/ovarion poisto LAP	15	0,80 %	
LCB14 Myooman poisto kohduntähytyksessä	15	0,80 %	Alle puolet edellyttää leikkaussalia
JAB12 Nivustyrän korjaus tähytyksessä, TEP	13	0,70 %	
KBV15 Virtsanjohdinstentin vaihto virtsarakon tähytykse	12	0,70 %	
NDM40 Käden tai ranteen jännetupen aukaisu	12	0,70 %	Ei yleensä edellytä leikkaussalia
EMB30 Kitarisaleikkaus	11	0,60 %	
LAC21 Munasarjamuutosten poisto LAP	11	0,60 %	
DJD20 Nenän väliseinän muovausleikkaus	10	0,60 %	
TLC00 Kohdunsisäisen ehkäisimen asettamin	10	0,60 %	Ei edellytä leikkaussalia
NFB30 Lonkan kokotekonivel,standard,sementitön	10	0,60 %	Keskitetty OYS
NFB41 Lonkan tekoniivel, hybridi (smtön kuppi, smt.varsi)	10	0,60 %	Keskitetty OYS
TPH30 Keskuslaskimokatetri ääreislaskimon kaut	10	0,60 %	

- Listaus kattaa 81% kaikista Oulaskankaan leikkaussaleissa tehdyistä toimenpiteistä.
- Niistä 35% ei vaadi leikkaussalia. OYSissa vastaavat toimenpiteet tehdään poliklinikalla.
- Raahan leikkauksista 96 % on rannekanavia, suonikohjuja ja sterilisaatioita — toimenpidehuoneen työtä OYSi:ssa.

Huomioita, jos OAS ja RAS toimenpiteet tehdään OYS:ssa

- OYSissä tarvitaan huomattavasti vähemmän henkilö- ja muuta resurssia vastaavan palvelun tuottamiseksi
- Helpottaa lääkärirekrytointia ja alentaa siten palkkakustannuksia
- Vähentää sekä lääkärien että potilaiden matkakustannuksia
- Helpottaa johtamista ja toiminnan organisoimista
- Lisää tuottavuutta (OYS:n tuottavuuskäytännöt, potilaslogistiikka yksinkertaistuu)
- Selkeyttää leikkausindikaatioita yliopistosairaalan mukaisiksi
- On asiakaslähtöistä (isolla osalla potilaista lyhyempi matka pientoimenpiteisiin)

Leikkaustoimintaan tällä hetkellä allokoitunut vakanssit OAS ja RAS sekä vastaavan vastaavien toimenpiteiden tuottaminen OYS:ssa

TÄLLÄ HETKELLÄ

Raahen sairaala

Kirurgit 1.5
Hoitotyö 4 sh

Oulaskankaan sairaala

Kirurgit periaatteessa 5 (3 orto + 2 gekir) –
käytännössä enää yksi 80% ortopedi ja 1
gastrokirurgi OYS:sta, joka hänkin tähyystää
1-2 pv vko:ssa
lisäksi urologeja, knk-lääkäreitä,
gynekologeja OYS:sta
Anestesiologia 3
Hoitotyö 1 oh + 1 aoh + 26 sh

**YHT. 9.5 lääkäriä (+kävijät OYS:sta)
32 hoitajaa**

JOS TMP:T TEHDÄÄN OYS:SSA

**OYS:ssa tarvitaan (=tarvittava määrä
vakansseja siirtyy RAS:ta ja OAS:sta)**

Hoitotyötä ja erikoislääkäri työpanosta voidaan
vähentää, vähennystarve tarkentuu
yhteistoimintaneuvotteluissa.

Anestesia lääkäriin erityiskustannukset ja
ostopalvelu poistuisivat.

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

OAS ja Raahe poliklinikat

Oulaskankaan sairaalan poliklininen toiminta jatkuu

- OAS Tuotetaan erikoissairaanhoidon vastaanottopalveluita eri erikoisaloilla, kuten
  - Konservatiiviset erikoisalat (sisätaudit, keuhkosairaudet)
  - Sydämentahdistinkontrollit Pohteen laajuisesti
  - Dialyysi
  - Päiväsairaala/lääkeinfuusiot
  - Äitiyspoliklinikka, sikiötutkimukset
  - Geriatria/muistikoordinaattori
  - Kuulonhuolto ja -kuntoutus

OAS sydämen tahdistinpoliklinikan potentiaali

- Sydämen tahdistinpotilaiden (2200 potilasta) etäseuranta siirretään tehtäväksi jatkossa pääosin OAS:ssa (tällä hetkellä hieman yli puolet etäseurannasta OAS:ssa)
- Eteläisen alueen tahdistinpotilaiden fyysiset kontrollit siirretään OAS:n hoitajapoliklinikalle, joka tukeutuu etäyhteydellä OYS:n tahdistinlääkäriin (järjestelmää testattu onnistuneesti keväällä -26)
- Sydänpotilaiden digihoitopolkujen hoitajavastaanottoja lisätään tehtäväksi OAS:ssa

Raahen poliklinikkatoiminta

- Geriatria/muistikoordinaattori
- Neurologian poliklinikan etävastanotot
- Kuulonhuolto ja -kuntoutus
- Endoskopiat

OAS leikkaustoiminnan päättymisen vaikutus lähi- ja sairaanhoitajakoulutukseen

---

- Leikkaustoiminnan keskittämisellä on vain vähäinen vaikutus hoitotyön harjoitteluun Oulaskankaalla
- Pääosa esh harjoittelusta tapahtuu nykyin OYSissä
- Harjoittelu tapahtuu joka tapauksessa Pohteen laajuisesti
- Muutos vaikuttaa vähäisesti perioperatiiviseen harjoitteluun, mutta ei muuhun (kuten akuuttiosastoihin)

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Oulaskankaan sairaalan Usein Kysytyt Kysymykset

UKK

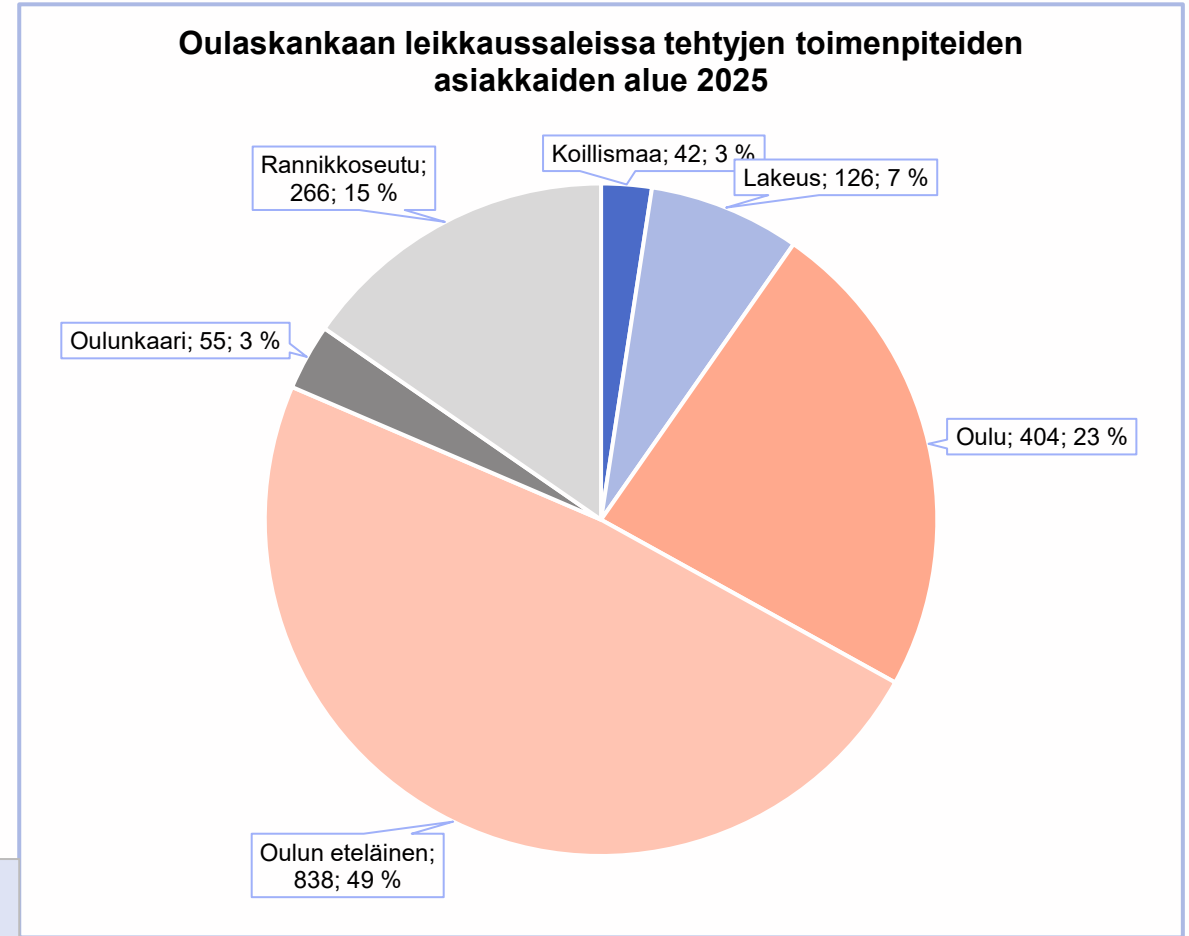
UKK: Kuinka suuri merkitys Oulaskankaan leikkaustoiminnalla on Pohteen erikoissairaanhoidon jonojen hallinnassa?

- OASissa tehdään 3% (noin 1700/v) Pohteen kaikista leikkauksista (55 000/v)
- 40% OAS tekemistä leikkauksista ei edellytä hoitoa leikkaussalissa vaan voitaisiin tehdä esimerkiksi toimenpidepoliklinikalla
- OASissa on tehty onnistuneesti jononpurkutyötä, erityisesti nivus- ja napatyräleikkauksia sekä proktologiaa (peräpukamat, haavaumat). Näitä ei enää ole pitkissä jonoissa.

UKK: Miten suuren osan Oulaskankaan leikkaustoiminta muodostaa Oulun eteläisen alueen asukkaiden palveluista?

- Oulaskankaalla tehdään vain 3 % Pohteen leikkauksista
- OAS leikkauksista puolet tehdään Oulun eteläisen alueen asukkaille
- Valikoiman rajallisuuden vuoksi suurin osa eteläisen alueen asukkaiden leikkauksista tehdään OYSissä.

UKK: Voidaanko leikkaustoiminnan ostopalvelut kokonaan välttää, jos Oulaskankaan sairaalan leikkaustoiminta ylläpidetään?

- OAS toimintaprofiilin mahdollisuudet ja Pohteen hoitojonot eivät täysin kohtaa
- Tekonivelleikkauksia ei ole tarkoituksenmukaista eikä pääosin edes mahdollista tehdä OASissa.
- Kaihileikkauksia ei ole tehty eikä tulla tekemään OASissa.
- Ostopalveluihin harkitusti turvautuminen myöhemmin ei ole estettävissä jatkamalla leikkaustoimintaa OASssa, koska erityisen suuren kysynnän leikkauksia ei voida tehdä OASissa
- Ostopalveluita tarvitaan erityisesti ajankohtina, jolloin oma palvelutuotanto on supistettu (kesäsulut, vuoden vaihde) myös Oulaskankaalla.

UKK: Onko edes yritetty rekrytoida erikoislääkäreitä?

- OAS anestesiaylilääkäreitä yritetty rekrytoida kolme kertaa 2025-26: Ei yhtään hakijaa.
  - Ilman anestesiaalääkäreitä ei voi leikata
- Ortopedi rekrytoitiin kevääksi -25.
- Vuoden -26 jononpurkurahalla palkattiin vatsaelinkirurgian erikoislääkäri 80% työajalle -26 loppuun saakka.
- Nuorelle erikoislääkärille OAS kaltainen pieni yksikkö ei ole ammattiosaamisen kehittymiseksi työpaikkana tarkoituksenmukainen eivätkä nuoret erikoislääkärit lähtökohtaisesti hakeudu näihin sairaaloihin. Tämä koskee kaikkia erikoissairaanhoidon aloja.
- Maamme isoissakin keskussairaaloissa on pulaa niin kirurgeista kuin anestesiaalääkäreistäkin
  - Myös OYSissä on anestesiaalääkäripula
- Kirurgikunta on pieni, lähes kaikki tunnetaan ja halutut osaajat eivät ole rekrytoitavissa.
  - On epätodennäköistä saada palkattua kirurgi, joka voisi turvata leikkaustoiminnan jatkuvuuden

UKK: Kirurgit OYSistä haluaisivat Oulaskankaalle, mutta miksi heitä ei päästetä?

- Esihenkilöillä OYSissä on asiasta päinvastainen käsitys: halukkuus on vähäistä
- OAS leikkaustoiminnan lääkäreiden turvaamiseksi joudutaan hankaliin ja kalliisiin palkka- ja työaikatarkaisuihin.
  - Matkat ovat pääosin työaikaa, mikä laskee tuottavuutta (kirurgin matkustaessa työajalla)
  - Olemme tehneet palkkatarkaisuihin poikkeuksia ja poikkeuksien poikkeuksia, jotta halukkaita löytyisi. Poikkeukset asettavat muut työntekijät epätasa-arvoiseen asemaan
- OYS kirurgien ja anestesia-lääkäreiden määrä vastaa OYS tarpeisiin. Ylimääräisiä erikoislääkäreitä ei ole.
  - Erikoislääkärin lähettäminen OASiin leikkaamaan aiheuttaa herkästi vastaavasti toiminnan sulkemisen OYSistä, mikä laskee tuottavuutta.

UKK: Saataisiinko Oulaskankaalle kirurgeja ja anestesialääkäreitä, jos hinnalla ei ole väliä?

- Teoriassa kyllä
- Toteuttavissa suoralla sopimuksella ulkopuolisen työntekijän kanssa tai hankkimalla palvelu työvoimaa vuokraavan yrityksen kautta
  - Tähänkin on turvauduttu
- Markkinahinta on noin 2 000€ /työpäivä → 42 000€/kk → 504 000€/vuosi/lääkäri.
- Yhdestä kirurgista ja yhdestä anestesialääkäristä jouduttaisiin siis maksamaan 1 miljoonaa € vuodessa
- Pohteen rahoitus ei mahdollista tällaista toimintaa.

UKK: Miten Oulaskankaan leikkaustoiminnan tuottavuus ja yksikkökustannukset vertautuvat OYSiin?

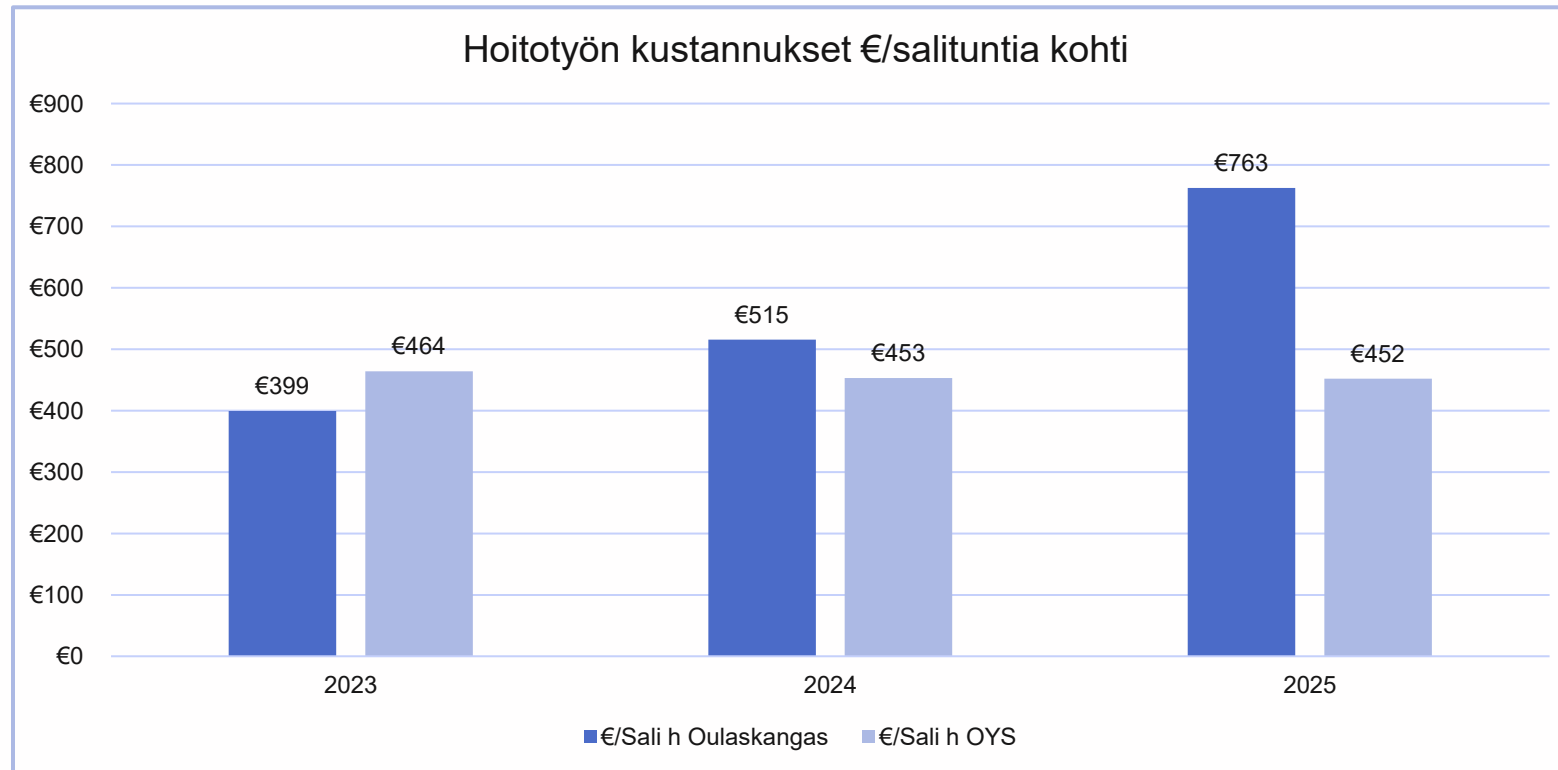

- OAS leikkaustoiminnan tuottavuus on OYSiä matalampaa
  - Yksikkökustannukset, hoitotyön kustannus/salitunti ja leikkaussalien käyttöaste seuraavilla dioilla
- OAS leikkaustoiminnan jatkaminen nykyisessä taloudellisessa tilanteessa vaatii erityiset perusteet

Yksikkökustannukset, tavallisimmat OAS leikkaukset

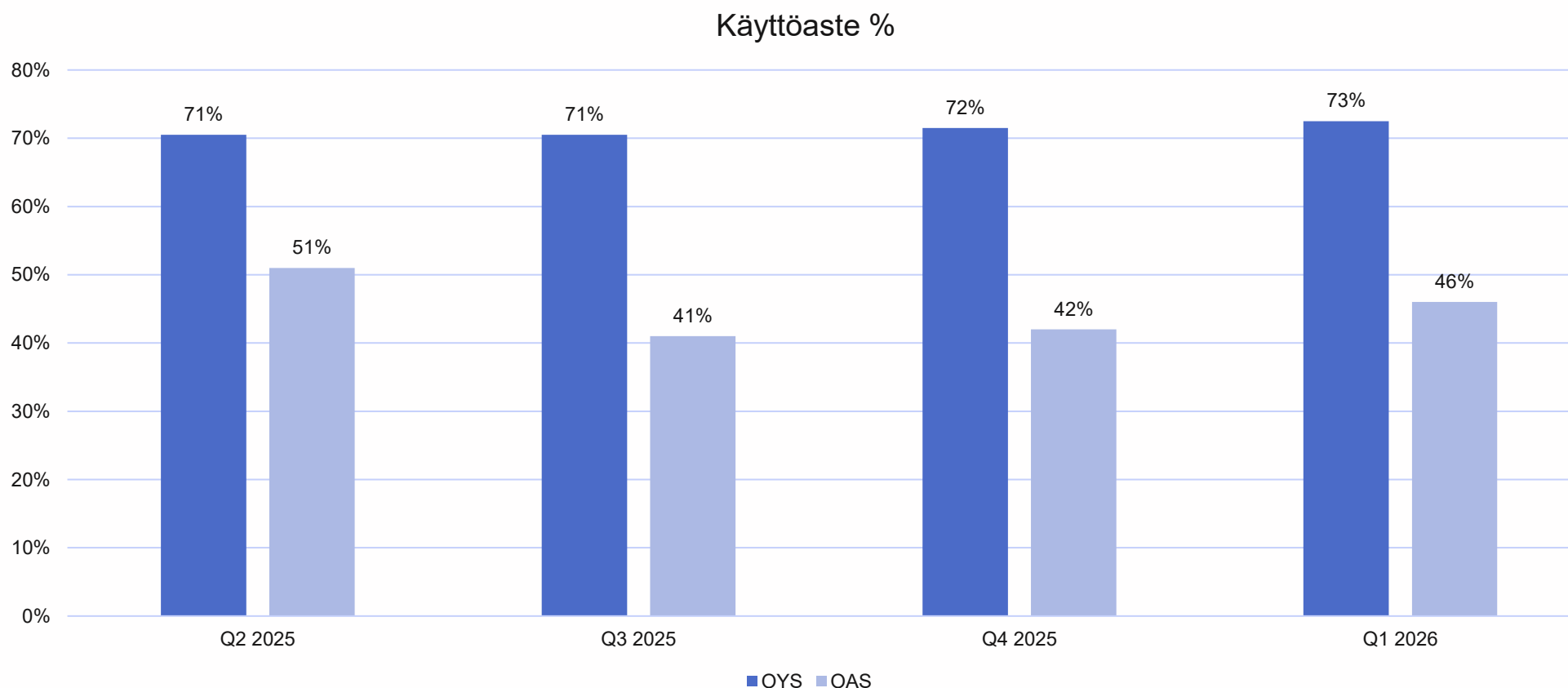
- **ACC51 Keskihermon vapautus on OAS yleisin leikkaus**
  - OAS nämä tehdään leikkaussalissa ja OYSissä toimenpidepoliklinikalla
  - OAS kustannus 1300–1470 €/leikkaus
  - OYS 772 €/tmp
- **Nivustyräleikkaus JAB30**
  - Leikkaussalissa sekä OYS että OAS.
  - OYS ja OAS kustannus 2700–3000 €/leikkaus
- Tuotantotavalla ja tuottavuudella on suuri vaikutus yksikkökustannuksiin
  - Tehdäänkö leikkaussalissa vai toimenpidepoliklinikalla (resurssi/henkilöstötarve suurempi leikkaussalissa)?
  - Toteutuu OYSissä 5-6 tyräleikkausta ja OAS 4 leikkausta/päivä leikkaussalia kohti
  - OYS kasvava tuottavuus pienentää yksikkökustannuksia
  - OAS lääkärikustannukset eivät ole mukana laskelmassa

Oulaskankaan ja OYSin kustannusten vertailu

- Oulaskankaan leikkaustoiminnan hoitotyön kustannus yhtä salituntia kohti on kasvanut merkittävästi
- 2024-25 +48%
- 2023-25 +91%

Leikkaussalien käyttöaste %

Keskimääräinen salipäivä OYS ja OAS

	OYS 8.00-8.30
virka-aika alkaa	
Aika ennen kuin aamun ensimmäinen potilas tuodaan saliin	4-7 min
Leikkaus 1	84-120 min
vaihtoaika leikkausten välissä	23-28 min
Leikkaus 2	84-120 min
vaihtoaika leikkausten välissä	23-28 min
Leikkaus 3	84-120 min
päivän viimeisen potilaan salista poistumisen ja virka-ajan päättymisen välinen käyttämätön saliaika	66 min-87 min
virka-aika päättyy	15.30

	OAS 8.00-9.00
virka-aika alkaa	
Aika ennen kuin aamun ensimmäinen potilas tuodaan saliin	16-28 min
Leikkaus 1	78-84 min
vaihtoaika leikkausten välissä	32-47 min
Leikkaus 2	78-84 min
päivän viimeisen potilaan salista poistumisen ja virka-ajan päättymisen välinen käyttämätön saliaika	91 min-116min
virka-aika päättyy	15.30

- OYSissa tehdään leikkaussaleissa keskimäärin 2,8-3,7 toimenpidettä arkipäivisin virka-aikana yhtä avoimena ollutta salia kohti
  - Yhden toimenpiteen keskimääräinen kesto on 1,4-2 tuntia
  - Luvuissa ei ole mukana erityispitkiä leikkauksia tai robottileikkauksia
- Oulaskankaalla tehdään leikkaussaleissa keskimäärin 1,5-2,6 toimenpidettä arkipäivisin virka-aikana yhtä avoimena ollutta salia kohti
  - Yhden toimenpiteen keskimääräinen kesto on 1,3-1,4 tuntia

* OYS luvuissa ei ole mukana erityispitkiä leikkauksia tai robotti leikkauksia

09 Mitä Oulaskankaalla leikataan

Kun tekonivelet ja murtumat lähtivät, tilalle tuli tähystyskirurgiaa, jonka hyöty voi olla kyseenalainen.

Toimenpide	2023–24	2025–26	osuus nyk. ortopediasta	Osuus ortopediasta
NGD05 Polven nivelkierukan poisto tähystyksessä	28	58	10,4 %	3,6 % 2023–24
NBL00 Olkanivelen kiertäjäkalvosimen korjaus	9	52	9,3 %	
NBG00 Olkalisäkesolisluunivelen muovaus	14	50	8,9 %	
NBF25 Olkanivelen puhdistus, irtopalan poisto	5	26	4,7 %	38,8 % 2025–26
NBG10/15 Olkalisäkkeen avarrus (akromioplastia)	15	21	3,8 %	
NGF25 Polvinivelen puhdistus, irtopalan poisto	11	10	1,8 %	
Yhteensä	82	217	38,8 %	

Merkittävä osa on luokiteltu vähähyötyiseksi kirurgiaksi.

Kierukkatähystys ja akromioplastia degeneratiivisessa taudissa eivät hyvälaatuisissa satunnaistetuissa tutkimuksissa ole erottuneet lumeesta tai konservatiivisesta hoidosta. Näiden osuus Oulaskankaan ortopediasta on kymmenkertaistunut kahdessa vuodessa.